Eduskunnan maa- ja metsätalousvaliokunnalle

**Asiantuntijakuuleminen hallituksen esityksestä eduskunnalle** laeiksi maa- ja metsätalousministeriön hallinnonalan eräiden henkilötietojen käsittelyä koskevien säännösten muuttamisesta (HE 26/2018 vp)

Kiitän mahdollisuudesta lausua asiasta ja esitän MTK:n puolesta seuraavaa:

Hallituksen esityksen mukaiset lakien uudistamistarpeet ovat perusteltuja EU:n tietosuoja-asetuksen toimeenpanemiseksi. Hallituksen esityksen mukaiset ehdotukset koskevat rekisterinpitäjästä säätämistä eräissä laeissa ja muutamia uusia normeja, jotka liittyvät tietosuoja-asetuksen sallimaan kansalliseen liikkumavaraan rekisteröidyn oikeuksien osalta. Lisäksi saatettaisiin ajan tasalle viittaukset henkilötietojen suojaa koskevaan lainsäädäntöön. Maatalouden harjoittamisesta luopumisesta annettuihin eräisiin lakeihin lisättäisiin henkilötietojen säilytysaikaa koskevia uusia säännöksiä. Lisäksi muutettaisiin Suomen metsäkeskuksesta annetun lain muutamaa säännöstä.

Myös MTK:n käsityksen mukaan EU:n tietosuoja-asetuksen täytäntöönpano edellyttää esitettyjä muutoksia kansallisiin lakeihimme. Luonnollisesti myös ehdotetut useiden eri lakien viittaussäännösten saattaminen ajan tasalle on tarpeellista tehdä tässä yhteydessä.

MTK on samaa mieltä siitä, että rekisterinpidon oikeusperustan osalta voidaan todeta maa- ja metsätalousministeriön alaisen lainsäädännön olevan varsin hyvin tietosuoja-asetuksen mukainen. Hallituksen esityksessä todetaan rekisterinpitäjän yksilöinnin lainsäädännössä olevan tärkeää, koska tietosuoja-asetuksen voimaan tullessa tulee olla selvää, mikä taho vastaa rekisterinpitäjän velvoitteista. Esitetyt lakien täsmennykset ovat tältä osin hyvin tervetulleita, koska viljelijöille on toisinaan epäselvää, kuka on rekisterinpitäjä ja kenelle rekisteriä koskevat huomautukset tulisi lähettää. Siltä osin kuin hallituksen esityksessä ehdotetaan täydennettäväksi eräitä lakeja nimeämällä rekisterinpitäjä, MTK:lla ei ole huomautettavaa. Pidämme myös hyvänä sitä, että viranomaisrekistereissä olevien asiakirjojen ja tietojen säilytysaikaa koskevia säädöksiä ehdotetaan täsmennettäväksi.

Myös metsätaloutta koskevilta osiltaan hallituksen esitys on MTK:n käsityksen mukaan hyväksyttävä. Esitetyt lainmuutokset ovat teknisluonteisia ja/tai tarkentavia. Metsätietolain osalta hallituksen esitys jää kuitenkin epäselväksi siltä osin kuin siinä säädetään oikeudesta luovuttaa tietoja mielipide- ja markkinatutkimuksia varten. MTK toivoo valiokuntakäsittelyn yhteydessä vielä varmistettavan, että ko. tietojen luovutusedellytyksiä ei nyt asiallisesti muuteta. Henkilötietojen luovuttamiskynnystä mielipide- ja markkinatutkimuksiin ei ole syytä madaltaa.

Tietojen luovuttamista koskien MTK haluaa kiinnittää valiokunnan huomiota luovutettavan tiedon sisällön merkittävyyteen. Hallituksen esityksessä tietojen luovutusta on käsitelty lähinnä vain siitä näkökulmasta,

**Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK ry**
PL 510 (Simonkatu 6) • 00101 Helsinki
Puhelin 020 4131 • Faksi 020 413 2425
Y-tunnus 0215194-5 • www.mtk.fi

**Central Union of Agricultural Producers and Forest Owners (MTK)**
PO Box 510 (Simonkatu 6) • FI-00101 Helsinki
Telephone +358 20 4131 • Fax +358 20 413 2425
Business code 0215194-5 • www.mtk.fi

mihin luovutuksensaajan oikeus käsitellä henkilötietoja perustuu. MTK toivoo valiokunnan varmistavan henkilötietojen käsittelyn ja luovuttamisen asianmukaisuutta EU:n tietosuoja-asetuksen valossa myös luovutettavan tiedon välttämättömyys ja merkittävyys erityisesti huomioiden. Tämä on tärkeää sen vuoksi, että monet kansalliset säädökset antavat viranomaiselle oikeuden saada henkilötietoja salassapitosäännösten estämättä. Kun huomioidaan se, että tiedon salassapito on aina säädetty hyvin tärkeän syyn vuoksi, niin salassapidosta poikkeaminenkin tulisi olla mahdollista vain hyvin tärkeän syyn vuoksi. Salassapitosäännöksiä ei tulisi hallinnon sisäisissäkään tiedon siirroissa ohittaa rutiininomaisesti. EU:n tietosuoja-asetuksen nimenomaisena tarkoituksena on parantaa rekisteröityjen oikeutta henkilötietojen suojaan.

Edellä mainittu huomioiden MTK:lla ei ole huomautettavaa hallituksen esityksestä eduskunnalle laeiksi maa- ja metsätalousministeriön hallinnonalan eräiden henkilötietojen käsittelyä koskevien säännösten muuttamisesta.

Helsingissä 10.4.2018

Vesa Malila
lakimies, varatuomari
Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK r.y.